

NOVOSTI I PREPORUKE

13. Hrvatski kongres o ginekološkoj endokrinologiji, humanoj reprodukciji i menopauzi

6. kongres Hrvatskog društva kliničkih embriologa

09.-11. septembar 2021 godine, Opatija

DR ĆEHAJIĆ JASMINKA

SPEC. GINEKOLOGIJE I AKUŠERSTVA

PROGRAM

- ▶ PERINATALNA MEDICINA SUSREĆE REPRODUKCIJU
- ▶ MENOPAUZALNA MEDICINA
- ▶ IZABRANE TEME IZ KLINIČKE EMBRIOLOGIJE
- ▶ COVID-19 I REPRODUKCIJA
- ▶ KONTRACEPCIJA I REPRODUKCIJSKO ZDRAVLJE
- ▶ REPRODUKTIVNA MEDICINA
- ▶ ENDOMETRIOZA

PREDVIĐANJE PREEKLAMPSIJE (Vulić M.) izdvojeno iz predavanja-zaključak

- ▶ Multisistemska bolest tj. sindrom nejasne etiologije raznolike kliničke pojavnosti.
- ▶ Nepoznavanje potpune etiologije onemogućava točan probir, predviđanje i prevenciju bolesti.
- ▶ Neophodna su dodatna istraživanja etiopatogeneze kako bi se bolest mogla na vrijeme predvidjeti, spriječiti i liječiti.
- ▶ Potrebni precizniji testovi (bolja osjetljivost i specifičnost te pozitivna i negativna prediktivna vrijednost) koji bi trebali uzeti u obzir i različite izoforme već poznatih biomarkera.
- ▶ Jedina dokazana prevencija je uzimanje acetilsalicilne kiseline (60-100 mg/dan) u trudnica s čimbenicima rizika , započeti terapiju između 12-16 tjedna .

POVEĆAVA LI COVID-19 BOLEST RIZIKE ZA ISHOD TRUDNOĆE I OBRNUTO (Trobonjača Z.)

izdvojeno iz predavanja

- ▶ Poznati su lošiji ishodi nekih virusnih bolesti u trudnoći, primjerice influence.
- ▶ Trudnoća mijenja imunosnu reaktivnost uz jačanje humoralnog odgovora protutijela, a smanjenje T limfocitnog odgovora.
- ▶ Trudnoća umjerenog povećava rizike za lošije ishode COVID -19 bolesti i razvoj teže bolesti.
- ▶ Učestalost pobačaja nije značajno povećana u COVID -19 bolesti.
- ▶ Vertikalna transmisija bolesti je moguća, ali je rijetka iako se infekcija placente može naći u umjerenim i teškim oblicima bolesti.
- ▶ Nema podataka o učincima SARS-CoV-2 vírusa na učestalost kongenitalnih malformacija.
- ▶ Dojenjem se COVID -19 bolest ne prenosi.

ČIMBENICI RIZIKA ZA ISHODE TRUDNOĆE U COVID-19 (Trobonjača Z.) izdvojeno iz predavanja

- ▶ Žene u trudnoći ili postpartumu s Covidom- 19 koje su praćene te završile u bolnici ili su iz bilo kojeg razloga primljene u bolnicu, rjeđe pokazuju simptome poput vrućice, dispneje i mijalgije, no imaju veću vjerojatnost da će biti primljene na odjel intenzivne njegе ili da će im biti potrebna invazivna ventilacija nego ženama koje nisu trudne u reproduktivnoj dobi.
- ▶ Postojeći komorbiditeti, ne-bijela rasa, kronična hipertenzija, postojeći dijabetes, visoka dob majke i visok indeks tjelesne mase čimbenici su rizika za tešku bolest Covid-19 u trudnoći.
- ▶ Trudnice s Covid-19 naspram onih bez Covida-19 imaju veću vjerojatnost da će roditi prijevremeno i imaju veći rizik od liječenja u jedinicama intenzivne njegе kao i smrti.
- ▶ Njihova novorođenčad imaju veću vjerojatnost da će biti liječena u neonatalnim jedinicama intenzivne skrbi.

UTJECAJ BOLESTI COVID -19 NA ISHODE TRUDNOĆE (Vulić M.) izdvojeno iz predavanja-zaključak

- ▶ Trudnice imaju povećan rizik nastanka teškog oblika bolesti.
- ▶ Potrebu za tromboprofilaksom kao i duljinu trajanja treba odrediti temeljem trajanja trudnoće, stupnja(težine) bolesti, pridruženih opstetričkih komplikacija i drugih činitelja rizika tj. komorbiditeta.
- ▶ Vrijeme dovršetka trudnoće je individualizirano; optimalno nakon navršena 34 tjedna.
- ▶ Kortikosteroidna terapija se provodi tijekom 10 dana (metilprednizolon 32mg/dan).
- ▶ Način dovršetka trudnoće ovisi o opstetričkim indikacijama.
- ▶ Ako je majčino stanje stabilno te postoji stalan fetalni nadzor poželjan je vaginalni porođaj.
- ▶ Vertikalna transmisija je moguća, ali je malo vjerovatna.

UTJECAJ CIJEPLJENJA PROTIV COVID-19 NA REPRODUKCIJU (Škrgatić L.) izdvojeno iz predavanja - zaključak

- ▶ Nema dokaza da antitijela na SARS-CoV-2 negativno utječu na reprodukciju.
- ▶ Podaci o primjeni trenutno dostupnih cjepiva protiv COVID -19, neposredno prije ili za vrijeme trudnoće još su uvijek ograničeni.
- ▶ Do sada prikupljeni podaci ne ukazuju na štetne učinke na plodnost i trudnoću za sva registrirana cjepiva.
- ▶ Stav je najvećih svjetskih društava iz područja humane reprodukcije da se podrži cjepljenje parovima koji se žele cijepiti, a planiraju trudnoću.
- ▶ RCOG-ukoliko dođe do trudnoće nakon prve doze cjepiva, druga doza se može primijeniti u trudnoći –istim cjepivom (mRNA) ili vektorsko.
- ▶ ESHRE-smatra se razboritim odgoditi početak MPO barem nekoliko dana nakon završetka cjepljenja (npr.druge doze)-omogućava smirivanje imunološkog odgovora, MPO ne treba započeti kod žena sa nuspojavama(alergijska reakcija), žene sa komorbiditetom te visokim rizikom za komplikacije u trudnoći treba potaknuti na cjepljenje prije trudnoće.

CIJEPLJENJE PROTIV COVID-19 U TRUDNOĆI (Roje D.)osobni rezime publicirane literature

- ▶ Do prije dva mjeseca cijepljenje trudnica protiv COVID 19 nije bilo zabranjeno, ali nigdje ni decidirano preporučeno.
- ▶ Od srpnja 2021 god. istaknute svjetske udruge preporučuju cijepljenje trudnica protiv COVID-19.
- ▶ Činjenica je da su trudnice bile isključene iz svih dosadašnjih prospektivnih studija i istraživanja provedenih prije registracije cjepiva.
- ▶ Zadnjih nekoliko mjeseci se pojavljuju retrospektivni podaci utemeljeni na praćenju trudnoće nakon provedenog cijepljenja.
- ▶ Ranija iskustva sa vektorskim cjepivom de facto ne postoje.
- ▶ Prema preporukama EMA odluka o cjepljenju protiv COVID-19 infekcije bi još uvijek trebala biti rezultat individualnog dogovora trudnice i liječnika.
- ▶ Prikaz studije na preko 35.000 trudnica od 16-54 god. koje su primile messenger RNA (mRNA) cjepivo protiv COVID 19-BNT162b2(Pfizer-BioNTech) ili mRNA - 1273(Moderna) od 14.12.2020 .-28.02.2021.sa reakcijama na cjepivo i ishod trudnoće.

CIJEPLJENJE PROTIV COVID-19 U TRUDNOĆI

(www.rcog.uk 19.07.2021.)

- ▶ Trudnicama je preporučeno cijepiti se protiv COVID-19!
- ▶ Cijepljenje je najbolji način zaštite od poznatih rizika COVID -19 infekcije , uključujući prijem trudnica u jedinicu intenzivne skrbi i prijevremeni porodaj.
- ▶ U razgovoru sa izabranim ginekologom trudnica bi trebala dobiti informacije o prednostima i rizicima cjepiva te donijeti odluku na temelju individualnih čimbenika.
- ▶ Ukoliko to želi, trudnica se smije cijepiti i bez prethodnog razgovora s liječnikom.
- ▶ Zbog cijepljenja protiv COVID -19 nije potrebno prekinuti dojenje.
- ▶ Nema dokaza da cijepljenje protiv COVID-19 utječe na plodnost.
- ▶ Žene koje pokašavaju zanijeti ne moraju odgađati trudnoću zbog cijepljenja protiv COVID-19 infekcije.

KONTRACEPCIJA BEZ KOMPROMISA –DROVELIS (Pavičić Baldani D.)

- ▶ Kombinirani oralni kontraceptiv Estretrol(E4)14,2mg +drospirenon 3mg
- ▶ Prvi kontraceptiv sa tkivno specifičnim učinkom
- ▶ Visoka kontraceptivna učinkovitost povezana sa dugim poluživotom E4 i režimom 24/4
- ▶ Izvrsna šema krvarenja i kontrola ciklusa
- ▶ Antiandrogeno djelovanje
- ▶ Dobro se podnosi
- ▶ Povoljan hemostatski i metabolički profil
- ▶ Nema utjecaje na lipide/ trigliceride)
- ▶ Bez negativnog utjecaja na dojke
- ▶ Niska interakcija sa drugim lijekovima
- ▶ Zanemarljiv utjecaj na okoliš

RYEQO

NOVOSTI U LIJEČENJU MIOMA

(Šijanović S.)

- ▶ Kombinacija GnRH antagonista i suportivne terapije u jednoj tabletici
- ▶ GnRH antagonist 40 mg relugolix, 1mg estradiol(hemilhydrat), 0,5 norethisteron acetate(NETA)
- ▶ Indiciran za liječenje umjerenih do teških simptoma fibroida maternice u odraslih žena reproduktivne dobi.
- ▶ Optimizirana koncentracija spolnih hormona može riješiti simptome mioma uz očuvan sigurnosni profil.
- ▶ Doziranje, jedna tableta dnevno u isto vrijeme, početi terapiju 5 dana od početka menstrualnog krvarenja, može se uzimati bez prekida, prekid razmotriti kod ulaska u menopazu.
- ▶ Istodobna primjena hormonskih kontraceptiva kontraindicirana.
- ▶ Kod rizika za osteoporozu prije primjene uraditi DXA.
- ▶ Nakon mjesec dana upotrebe ima kontraceptivni učinak.